Posamezna številka 1 K. Poštnina plačana v gotovini.

Štev. 130. V Ljubljani, v petek, dne 11. junija 1920. Leto XLVIII.

SLOVENEC

»SLOVENEC« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 180·—
za pol leta „ .. „ 90·—
za četrt leta „ .. „ 45·—
za en mesec „ .. „ 15·—
Za inozemstvo celoletno K 240·-

Sobotna izdaja:
Za celo leto . . . . . K 30·—
za inozemstvo . . . . „ 35·—

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (59 mm široka in 3 mm visoka, ali njen prostor)
za enkrat . . . po K 4·50
uradni razglasi, poslano itd. . . . . po K 6·—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/3mm K 20
Izhaja vsak dan izvzemši ponedeljek in dan po praznika ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. štv. 50, upravn. štv. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Dr. Ivan Slokar:

Nove smeri devizne politike.

Iz Belgrada poročajo, da je bil 8. t. m. na ministrski seji sprejet odlok, ki popolnoma izpremenjuje dosedanjo devizno politiko, in sicer na način, da bi se ves izvoz blaga in carina plačevalo edino v našem denarju.

Dokler smo imeli še krone v prometu, je bila neobhodno potrebna skrb, da ne bi potom izvozne trgovine prihajale večje množine kron s ponarejenimi žigi iz inozemstva v našo državo, ker bi v tem slučaju prodajali dragoceno blago za denar brez vsake vrednosti ter s tem le poslabšali svojo valuto. Zategadelj je bilo absolutno potrebno, da se je izvoz dopuščal samo proti kompenzaciji s potrebnim uvoznim blagom ali pa za takozvano zdravo valuto. Izvoz proti kompenzaciji je nadzirala centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom, izvoz za zdravo valuto pa devizna centrala, pri kateri je moral izvoznik položiti primerno kavcijo, da ji bo v gotovem roku odstopil protivrednost za izvozno blago v zdravem denarju. Skoraj neprekinjeno skakanje tujega zdravega denarja napram našemu, potreba velikih vsot tujih valut za državna plačila v inozemstvu ter nevarnost prodaje za nezdravo valuto, so opravičevale te predpise.

Danes je zamenjava kron že končana. Pri bankovcih po 10, 2 in 1 krono ni nevarnosti, da bi prihajale v velikih vsotah s ponarejenimi kolki, oziroma žigi iz inozemstva. Razne naredbe so izpopolnile prejšnjo pomanjkljivo organizacijo varstva naše valute ter znatno omejile mogočnost špekulativnega dviganja kurza tujih deviz in valut. Od meseca marca t. l. do danes, opazujemo stopnevajoče padanje vrednosti tujega in odgovarajoče skakanje našega denarja. Ker nima špekulacija à la hausse nobenega izgleda več, se že javlja špekulacija à la baisse z vsemi posledicami takih intervalov splošne panike, ki povzročajo v krogih nespretnih špekulantov z valutami ogromne izgube.

Odkar imajo kurzi tujih valut padajočo tendenco, je postala izvozna trgovina na podlagi zavarovanja tuje valute precej riskantna. Izvoznik ne ve, koliko bo dobil po izvršenem izvozu kot protivrednost za devizne centrali položeno zdravo valuto; celokupna kalkulacija je zaradi tega na zelo labilni podlagi.

Če upoštevamo vse te stvarne izpremembe, moramo priznati, da bi vzdrževanje dosedanjega sistema pomenilo ogromno obtežavanje izvozne trgovine. Glavni princip devizne politike obstoji v tem, da se izvoz kolikor mogoče olajša in podpira, uvoz pa omeji na neobhodne potrebe. Na teh razmotrivanjih je zasnovan tudi sedanji sklep ministrskega sveta, da se bo od sedaj naprej dopuščal izvoz za našo valuto.

Naš izvoznik bo kalkuliral v naših kronah, oziroma dinarjih in prodajal za naš denar. Riziko kurzne razlike v času med zaključkom in plačilom pade s tem na kupca v inozemstvu.

Monopolizacija izvoza najvažnejših predmetov v prid »središnje zadruge za izvoz i snabdevanje«, pri kateri je tudi država udeležena, nudi na drugi strani državi priliko, da si preskrbi potrebne vsote tujega denarja za državna izplačila potom izvoza teh predmetov, če misli, da dobi tuji denar tem potom po ugodnejšem kurzu na prostem trgu.

Za trgovske kroge je omenjeni sklep ministrskega sveta največjega pomena, ker predstavlja važen korak napram normalnim razmeram brez vseh dosedanjih kontrol in ž njimi združenih šikan.

Bruno Hugo Staré:

Temni oblaki . . .

Bliža se čas plebisicta na Koroškem. Odločila se bo usoda dela starega Korotana, v kojem bodo njega hčere in sinovi prosto si izbrali pot k svobodi, k združitvi z majko domovino. Dana jim bo možnost z odkrito besedo se končno odreči večnemu sužnjevanju, biti podlaga tujčevi peti, biti nemškemu zatiratelju v zasmeh in zaničevanje.

Usodepolne ure so predstoječe. Bil se bode boj na življenje in smrt — ker »be or not to be, that is now the question« vprašanje obstanka ali smrti je sedaj. —

Nudili smo našim bratom onkraj Karavank bratsko roko. S čutečim srcem smo zasledovali njih boj za narodno neodvisnost, za osvoboditev od tujega jarma. Naše čustvovanje za nje ni izgubilo v teku časa na gorečnosti. Prejkoslej je ljubav do onega dela našega lastnega rodu, ki se nahaja na Koroškem, v naših srcih gorka. Vzdramimo se iz morebitne letargije — spoznajmo, da treba pomagati rodnemu bratu, da treba doprinesti za domovino vsako žrtev.

Vsakomur je znano, kakega velikanskega pomena da je koroški plebiscit. — Z njega izidom se bo odločila usoda Koroške. — Nemci široko trobijo svetu, da je Koroška nemška trdnjava proti jugu — »ein Bollwerk des Deutschtums«. — Resnično! Koroška s svojim prirodnim planinski mobzidjem je jaka trdnjava, trdnjava proti Slovanom, proti — Italijanom.

Kakor mi, tako i Italijani dobro vedo, da bi bila ta nemška trdnjava stalna nevarnost za nje kot za nas. — Svetovna vojna je dokazala, da je treba trdnjave, ki stalno prete svetovnemu miru, zemlji izenačiti. Marovna pogodba versaillska posebno jasno kaže ta princip, — Združiti je treba torej vse sile v tem stremljenju, da uničimo to nemško ogroževalno postojanko. Upajmo, da nas bodo v tem stremljenju podpirali i Italijani v lastnem interesu. Smelost tega upanja bode svetu razumljivejša, če povem, da je merodajni činitelj italijanske vlade posebno poudarjal, da je bil vselej velik prijatelj našega bratskega srbskega naroda, da je zapustil ob svojem odhodu iz Belgrada dobre prijatelje ter da noče ovirati naših stremljenj. — »To so besede« je bil nekoč izrek lisice v neki basni. — Videli bomo pa dejanja, ki bodo sledila in po teh dejanjih bomo sodili prijateljstvo tega uglednega italijanskega moža, ki v svoji politično-diplomatski preudarnosti gotovo ne bo pregledal, da je nemška Koroška trdnjava ogroževalna za nas kot za Italijo.

Ofenzive Italije proti Nemčiji oziroma Nemški Avstriji neče priznati. — Kdor je zasledoval faze dipomatskih pogajanj zadnje dobe med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, vidi, — kar je širnemu svetu znano, — da stremi Italija biti v ozkih in prisrčnih prijateljskih odnošajih z Avstrijo in Nemčijo ter s fino ustrojenim »prijateljstvom« uničiti vsako ogroženje njenih meja s strani imenovanih. Zato smo uverjeni, da Italija ne bo hotela videti preteče ji nevarnosti ter je na zunaj ne pripoznati. A na znotraj bi jo paralizirala s »prijateljsko zvezo«. — Pomagala bi s tem vsekakor nemštvu v njega težnjah. Pa kaj to mari!? Vsaj pričakuje od slične akcije dobri posredovalni dar — »Kuppelpelz«. — In to nič manje kot Jesenice, Bled in Bohinj.

Znano je, da je rešenje Jadranskega vprašanja zopet v nekaki stagnaciji. Gotovi razni notranjepolitični pojavi v Italiji, oslabljene pozicije Nittija, (ki je med tem že rodal demisijo) itd. itd. so temu povod. A vemo pa iz popolnoma zanesljivega vira, da prevladuje v vodilnih italijanskih vladnih krogih misel kontinuitete z Avstrijo, v vojaških krogih pa sosebno imeti v svojih rokah nad vse važno železnico Trst—Gorica — Jesenice — Celovec.

Brezdvomno je, da bi Italija, če ji bo uspelo zavleči rešenje Jadranskega vprašanja, za slučaj, da plebiscit v coni »A« izpade nepovoljno za Jugoslavijo, zopet spravila na dnevni red vprašanje Bohinja, Bleda in Jesenic.— Usoda prekrasne gorenjske strani, takorekoč srca naše majke Slavije, zavisi torej od izida plebiscita.

Edini smo si v tem bratje in sestre Slovenci, da bode v tem slučaju slehernemu vzkipela kri, da ne bodemo si pustili iztrgati iz našega državnega trupla svojega srca. — Edini smo, da bi v tem slučaju ne bilo ne enega omahovalca ter da bi se vzdignili vsi kot en mož in ne glede na žrtve bili boj za te kraje.

Ne čakajmo te morebitne prilike. Izpodbijmo v smotrenem delu vže v naprej možnost enakim pretencijam in nje posledicam. Hitimo združeni našim bratom Korotancem na pomoč in rešimo z njih komadom zemlje našo milo prekrasno Gorenjsko, našo gorko in iskreno ljubljeno domovino, da ji ne bo grozila nikaka nevarnost več.

Na delo torej vsi po svojih močeh. Šteje naj si vsakdo v častno dolžnost pomagati velevažni stvari, vsakemu naj bode v radost v njega delokrogu prinesti domovini na oltar svoj delež. — Sklenimo se v nepobitno falango v boj proti nemškemu nasilju, pokažimo svetu, da ne rabimo sladkih besedi takozvanih »prijateljev«. Z odkrito besedo naših bratov Koroščev pokažimo svetu, da za nas ni drugega volilnega gesla kot »Jugoslavija«. — Bog pa blagoslovi naše delo! Naj On da, da »vremena Slovencem bodo se zjasnila« ter lepše solnce njim sijalo!

Zapora jugoslovanskih vrednosti — velik greh Nemške Avstrije.

Mogotci na Dunaju in v Budimpešti so desetletja in desetletja pred vojno in med vojno predstavljali svetu slovanske narode, posebno pa še jugoslovanski narod kot inferioren, »manj vreden«, kakor so se izražali po svojih listih »minderwertig«. Tudi v notranji politiki so se ravnali po tem geslu in nas gospodarsko ter politično do skrajnosti zatirali. Zaman so jih opozarjali svetovni piatelji kakor Seton Watson in med drugimi tudi znani italijanski potopisec Gino Bartolini, da je jugoslovanski narod izvanredno inteligenten, energičen in zdrav ter da stoji na pragu velike bodočnosti. Ostali so gluhi in neizprosni in nadaljevali so svoje zaničevanje.

Po groznem polomu, ko je iz razvalin stare Avstrije vstajala mlada Jugoslavija in se kot jednotna narodna država v najkrajšem času konsolidirala, moralo je biti vsakemu jasno, da je ta država po svojem ljudstvu, po svoji bogati zemlji, po svoji ugodni legi in po svoji krepki dinastiji jedna najbolj uglednih držav, kar jih je v Evropi, ki ima pred seboj veliko bodočnost. Samo na Dunaju jim to še sedaj ni hotelo biti jasno, in nadaljevali so proti Jugoslaviji svojo staro zaničevalno politiko.

Bilo je spomladi leta 1919, torej po polomu, ko se je čitalo po listih, da hoče Belgrad raztegniti v zaščito svojih vojnih odškodninskih pravic sekvestracije tudi na ona premoženja nemškoavstrijskih državljanov, ki so ležala v Hrvatski, Bosni in Hercegovini, Dalmaciji in Sloveniji. Ta sekvestracija je bila po mednarodnem pravu in tudi po naravnem čutu popolnoma opravičena, ker ima zmagonosna država pravico do vojne odškodnine in vsled tega tudi pravico, to vojno odškodnino osigurati.

Te sekvestracije so se pozneje tudi izvršile in so imele, kakor rečeno, za podlago mednarodni pravni titulus.

Predno so se te sekvestracie izvršile, je nemškoavstrijska republika z naredbo z dne 18. aprila 1919 dala pod popolno zaporo vse jugoslovansko premoženje, ki se nahaja na tleh te republike, to je odprte depote, vloge, tirjatve, safe in druge zatvorjene depote, potem tudi vso pri kakem zavodu založeno zlatnino in srebrnino, tako, da naši državljani s tem svojim premoženjem niso mogli razpolagati.

Od začetka so proklamirali, da je to le provizorična zapora, pozneje so pa to jasno razglašali, da je to retorzija za naše sekvestracije. Tukaj moramo takoj opomniti, da so proti takim odredbam, ki imajo mednarodni naslov — in to so bile naše sekvestracije — po mednarodnem pravu niso dopustne represalije ali retorzije, ker proti pravični odredbi ne sme druga država odrediti nepravičene. Zapora našega imetja v Nemški Avstriji je bila torej brez mednarodnega naslova, nepravičena in krivična.

Posebno krivična pa je bila zaradi tega, ker se je nahajalo med tem premoženjem imetje naših sirot, imetje naših rojakov, ki so pred italijansko ofenzivo poslali svoje vrednosti posebno na Dunaj, da bi ga rešili. Pobeglo in sirotinsko imetje se je dosedaj smatralo v civiliziranih državah kot nedotakljivo, in ako se je Nemška Avstrija na tem imetju pregrešila, ji to kot civilizirani državi ne služi v prav nobeno čast. S to zaporo se je jugoslovansko narodno gospodarstvo, in sicer javno in privatno, silno oškodovalo, ker se govori, da to imetje presega eno miljardo. Še bolj se je pa oškodoval svetovni ugled mlade jugoslovanske države, kateri je s tem postopanjem Nemška Avstrija dala naravnost udarec v obraz. Sami avstrijski državljani so se temu samovoljnemu početju finančnega tajnika dr. Šumpetra čudili in prorokovali slabe posledice. Ako se je dunajski finančni tajnik že tako daleč spozabil, bi moral kot strokovnjak saj biti toliko previden, da bi omejil zaporo samo na depozite, ne pa na tekoči denar, ker toliko je moral vendar gledati v prihodnjost, da se bo jugoslovanska valuta proti avstrijski valuti dvignila in da bodo pri končnem izplačilu po dvigu zapore nastale velike valutarne diference in zapreke. Torej tudi s finančnega gospodarskega stališča je bila ta poteza velika napaka.

Jugoslovanski interesenti so poslali svoje pritožbe proti tej zapori na pariško konferenco, in uspeh je bil ta, da se je v saintgermainski pogodbi z Nemško Avstrijo določilo, da se ima ta zapora nemudoma dvigniti in da se bodo morale tirjatve izplačati v jugoslovanski valuti na bazi ženevskega kurza. V prvotnem načrtu so se tudi vzdržale sekvestracije kot opravičene, in le potom milosti in vsled posebnih prošenj avstrijske mirovne delegacije so se te sekvestracije odpustile. Medtem ko so prosili nemški delegati v Parizu za milost, se je njih časopisje glede zapore opravičevalo, češ da niso ničesar hudega mislili, in so tudi začeli ponujati plačilo tirjatev, toda v nežigosanih avstrijskih kronah, ki jih pri nas nihče rabiti ne more. Ko so izprevideli, da to ne gre, so se postavili na stališče absolutne apatije in kljub temu, da se je že na Dunaju poskušalo od jugoslovanske strani to zaporo potom prijateljske poravnave rešiti, drže na Dunaju križem roke. Škoda, ki je nastala vsled te zapore, je pa ogromna in vsak dan večja. Med tem ko je pri nas bila pri narodnogospodarskem našem preporodu občutna suša denarja, so nemškoavstrijske banke z našim jugoslovanskim denarjem delale ogromne dobičke, tako, da se danes po vseh dunajskih listih čita, da so imeli izvanredno dobro žetev in da so nekatere banke ves svoj temeljni, mnogo milijonov znašajoči akcijski kapital podvojile in plačajo ne glede na velike tajne rezerve kljub slabim časom povišane dividende. Naši interesenti pa so zamudili subskribcijo mladih delnic, niso mogli svojih depozitov lombardirati ali pri ugodnih kurzih prodati, in aritmetična škoda, ki so jo trpeli, bode velika. Ker je naša valuta med tem časom proti nemški valuti poskočila, dela plačilo posebno bankam preglavice, ker nimajo volje, da bi od svojega dobička kaj odštele.

Interesenti so se pod pokroviteljstvom pokrajinskih naših vlad organizirali, imeli so že skupni shod v Sarajevu in so storili sedaj odločilne korake pri centralni vladi v Belgradu.

Prišel je sedaj čas obračuna, kateremu se Nemška Avstrija ne more več odtegniti; ker stopi saintgermainska pogodba te dni v pravno veljavo. Naloga naše centralne vlade v Belgradu bode, ako hoče splošno razburjenost, ki se vedno širi in širi, preprečiti, misliti na energičen korak proti Nemški Avstriji, in naše javno mnenje je odločno proti temu, da bi mi pošiljali Avstriji še z največjo prijaznostjo naše žito, med tem ko nas ona brutalno financijelno ruinira. Pomisliti pa je tudi, da tukaj ne gre samo za varstvo financijelnih interesov naših državljanov, temveč da gre tukaj za svetovni ugled naše države. Ako naša država ne bode imela moči, da svoje stališče uveljavi, bode izgubila na svojem prestižu.

Jugoslavija je ustvarjena od naroda mučenikov in junakov, njeno geslo zamore biti le to: »Ne delaj nikomur krivice, a tudi ne trpi od nikogar krivice!«

Mi zahtevamo satisfakcijo od Nemške Avstrije.

Italija.

Odstop vlade.

Trst, 9. junija. (Zvečer.) Danes se je zopet sešel italijanski parlament. Nitti je podal ostavko celokupnega ministrstva. Po dogodkih zadnjega časa — aretacija Ričanov in Dalmatincev v Rimu — in temu sledeče polemike v listih, upor v Furlaniji, zapor uradnikov, ki so kupčevali z blagom uplenjenih avstrijskih in nemških trgovskih ladij, škandali po raznih vojaških uradih v Rimu, podraženje kruha in s tem v zvezi velikansko razburjenje zlasti delavskega ljudstva — ni bilo drugega pričakovati. Nitti se je čutil na tako slabih nogah, da je takoj začetkom seje naznanil demisijo vlade, ker si ni upal dopustiti debate, ki bi bila iz teh dogodkov nastala in iz katere bi gotovo izšel kot premaganec. — Njegov naslednik bo Giolitti. Italijanska politika bo s tem možem dobila nov pravec. Vendar je naše mnenje, da Italije, naj pride kdorkoli hoče na površje, nereši več nihče. Njena usoda je zapečatena. Preveč je zluknjana in zrahljana ta država, da bi se mogla še držati. In s tako bankerotno državo naj Jugoslavija sklene mir?!

LDU Rim, 10. junija. (DunKU) »Agencija Stefani« javlja: Ministrski predsednik Nitti je tudi v senatu naznanil, da je kabinet podal ostavko.

Francija.

Dobra letina.

LDU Pariz, 10. junija. (DunKU — Brezžično.) Po soglasujočih vesteh iz vse dežele je letos pričakovati posebno ugodne letine v Franciji, in sicer glede vseh poljskih pridelkov. Pšenice bodo naželi po splošni sodbi 80 milijonov stotov, dočim je znašala lanska žetev 48½ milijona stotov. Ker potrebuje Francija zase 90 milijonov stotov, bo tedaj letos skoro neodvisna od uvoza tuje pšenice.

Razna poročila.

Belgijski kralj razsodnik v tešinskem vprašanju.

LDU Pariz, 10. junija. (DunKU) Kakor doznava »Petit Parisien«, sta se izrekli tudi praška in varšavska vlada, da bodi razsodnik v tešinskem vprašanju belgijski kralj.

Poraz Italijanov v Albaniji.

LDU Pariz, 10. junija. (DunKU — Brezžično.) Agence Havas javlja iz Rima, da so Albanci zasedli vasi Bastrova in Belica. Italijanski posadki sta se umaknili v Valono.

Politične novice.

+ **Rekonstrukcija pokrajinskih vlad.** Ker je prišlo v Belgradu do koncentracijske vlade, je brezdvoma postalo tudi vprašanje rekonstrukcije pokrajinskih vlad aktualno. Z veliko težavo se je porodila centralna vlada, z večjo se bodo porajale pokrajinske vlade. Demokrati razglašajo po svojih listih, da so se pri sestavi belgrajske vlade ugotovila glavna načela, po katerih naj bodo sestavljene pokrajinske vlade. Te vesti ne odgovarjajo resnici. Bilo bi tudi sicer docela nerazumljivo, zakaj naj bi se ministrski svet s to zadevo še pečal. Če je načelno gotova stvar, da se morajo tudi pokrajinske vlade preosnovati, bo izpeljava zadela na velike težkoče. Pri nas v Sloveniji bodo glavna ovira demokrati. Naravnost neverjetno, kako hočejo deliti politično moč v deželi. Zase reklamirajo vse politično važne resore, poleg tega imajo v rokah tudi vsa neavtonomna poverjeništva. Nejasno je, po katerih načelih so se povzpeli do takih nezaslišanih zahtev. Gotovo so pa tudi oni sami prepričani, da ne zahtevajo tega na podlagi moči svoje politične organizacije.

+ **Občinski volivni red za Slovenijo** je pognal demokratom strah po vseh udih. Dasi je že objavljen, torej pravomočen, govore še vedno o revizijah. Včerajšnji »Slov. Narod« si da celo poročati iz Belgrada, da bi poslanci SLS »radi razbili koalicijski kabinet v prvi vrsti radi tega, da bi s tem omogočili grozečo revizijo že objavljenega občinskega volivnega reda.« »Jugoslavija« priznava, da novi volivni red uveljavlja prvič več modernih demokratičnih zahtev. Če bi bila odkritosrčna, bi jasno priznala, da uveljavlja vse moderne demokratične zahteve. Krivda SLS gotovo ni, če bodo ta demokratična načela, ki jih uvaja občinski volivni red v življenje, pretresla temelje liberalnih pozicij. Kdo bo zahteval od demokratične stranke, da žrtvuje občedemokratična načela nedemokratičnim čuvstvom naših posili demokratov? Kdor pazno preuči posamezne točke našega občinskega volivnega reda, ne bo razumel krika in vika, ki je nastal radi njega v demokratskih vrstah. Kaj se naj pa revidira? Mar ženska volivna pravica? Ker imate to zahtevo v svojem programu, bodite veseli, seveda če ste odkritosrčni, da je vendar enkrat prodrla. Po našem mnenju se pa ne bo sešlo v naši državi nikdar več tako reakcionarno ministrstvo, ki bi se predrznilo to demokratično predložitev ukiniti. Stranka, ki bi tak poizkus podpirala, bi bila brez dvoma pri prvi volitvi justificirana. Kaj hočete torej revidiradi? Mar volivno dolžnost? Veseli bodite, da so v dobi demokratizma res vsi državljani prisiljeni, da soodločujejo. Morda so vam na potu uradne kandidatne liste. S tem je pač raznim sleparjem delo precej otežkočeno. V tem pa ni vzroka, da bi se pameten politik zavzemal za odpravo uradnih listin. Pametnemu človeku res ni jasno, kaj naj bi revidiral. Občinski volivni red je modern, demokratičen, velja za vse stranke enako. Eno lastnost ima pač, da ne more strankam z redko posejanimi pristaši pričarati novih pristašev. Tukaj imajo pa stranke prosto pot, da z agitacijo in organizacijo širijo krog svojih pristašev in v tem tudi svoj politični vpliv. Gospodje, ki toliko kriče o reviziji, razodevajo le strah pred posledicami demokratičnih načel v politični areni. Povemo pa odkrito, da bomo sedanji volivni red, ki odgovarja vsem zahtevam demokratizma, branili do skrajnosti.

+ **Abditus-Prepeluh o voditeljih komunističnega puča.** V »Napreju« je povedal bivši poverjenik Prepeluh precej drastično svojo sodbo o komunističnih voditeljih zadnje stavke in njihovih namenih. Med drugim piše:

Železničarji so šli v stavko zaradi svojih stanovskih in gmotnih zadev. Bilo pa bi nespametno reči, da niso bili poleg njih ljudje, ki so njihov boj koj iz početka kompromitirali. Povedal sem že, da je bilo osrednje in pokrajinsko vodstvo stavke v rokah takozvanih »komunistov«. Vsled tega je stavka nehote in proti volji ogromne večine železničarjev imela nekakšen političen povleček ... Nič čudnega, če so ti ljudje hoteli imeti sovjete in republiko po ruskem vzoru. Toda revolucija je mogoča le, če je pretežna večina delavnega ljudstva za njo, če je razpoloženje pretežne večine prebivalstva revolucionarno. Toda to še davno ni dovolj. Ljudstvo mora imeti na svoji strani tudi oboroženo silo. Revolucionarni pokret mora razpolagati s puškami in topovi, z municijo in garnizijami. Drugače si ni mogoče misliti, da bi revolucionarno započetje moglo uspeti. In če uspe, mora biti dana verjetnost, da ne ostane uspeh lokaliziran. Tisti, ki hoče doseči uspešno revolucionarno gibanje potom manifestacij in z ljudstvom, ki ni oboroženo, je političen otročaj, naivnež, ki več škoduje, nego koristi. In takšni politični otročaji — trape jim pravi naše ljudstvo — so bili tisti maloštevilni ljudje, ki so resni mezdni boj takoj izpočetka oškodovali in dali številnim nasprotnikom stavkujočih železničarjev vso pomoč. Ti temni individui so bili povsod na prvem mestu, kjer jim ni pretila nobena nevarnost. Kjer pa je bila nevarnost podana, so se poskrili kakor jazbec v svojo luknjo. Na Zaloški cesti, kjer se je zbral ogorčeni ljubljanski proletariat na njih poziv, na njihovo agitacijo, teh ljudi ni bilo nikjer videti. Vsaj na čelu množice ne, kamor bi jih morala klicati njih vest in dolžnost. Kdo je padel in bil ranjen na Zaloški cesti? Zgolj ljudje iz ljudstva. Takozvani »komunistični« vodniki so se bili poskrili, kvečjemu da so zadaj v varnem zaledju naganjali delavsko množico pred cevi vladnih pušk. Ali so to poštenjaki, ali kavke, ali kaj? Jaz ne bom izrekel sodbe: ljudstvo samo naj jo izreče! Tiste stotine delavskih družin, katerih eksistence so danes uničene! Tisti mladi in žilavi ljudje, ki gnijejo danes pod zemljo! A tisti tisoči železničarjev, ki so bili v svojem poštenem mezdnem boju tepeni, kakor malokdo kdaj, — tudi vsled krivde tistih zmešanih filozofov, ki so se izigravali »revolucionarje«, pa se danes kot veliki gospodje svobodni izprehajajo po ulicah, medtem ko pošteni in idealni ljudje, ki so jim dali vero, sede po ječah.

Komentarja ni treba pristavljati.

+ **Volitve na Nemškem.** Sedaj, ko imamo poročila po posameznih volivnih okrajih v rokah, lahko tudi presodimo uspehe posameznih strank. Volitve so prinesle občuten poraz dvema strankama koalicijske vlade, večinskim socialistom in demokratom. Tretja stranka koalicije, centrum, je izšla neomajana iz volivnega boja. Večinski socialisti v vladi niso mogli uresničiti vseh obljub, ki so jih oznanjali po shodih. Delavstvo je postalo radikalneje in se je v veliki meri nagnilo na stran levičarskih socialistov. Komunisti so popolnoma poraženi. »Vorwärts« povdarja, da je s tem nemško delavstvo pokazalo, da odklanja boljševiške revolucijonarne metode in hoče potom mirne evolucije si priboriti zmago svojim načelom. Najobčutnejši poraz so doživeli demokrati, ki so izgubili približno 30 mandatov. Ta stranka se je sprožila iz prejšnjih svobodomiselnih strank. Veliko vlogo so igrali v stranki židovski elementi. To dejstvo ji je mnogo škodovalo. Meščanstvo se je v veliki večini obrnilo od nje in oddalo svoje glasove nemškonacionalni ljudski stranki, ki je naslednica nacionalne liberalne stranke. Centrum se je tudi v teh bojih izvrstno držal. Razni gorečniki so poizkušali s tem, da so poudarjali konservativne tendence, zanesti spor in razdor v vrste volivcev. Končno je zmagala preizkušena preudarnost centrumovih volivcev. Značilno je, da je dobil Erzberger, proti kateremu se je vršil v stranki in izven stranke najljutejši boj, v svojem volivnem okraju isto število glasov, kakor pri zadnjih volitvah. To dejstvo priča o sijajni disciplini pristašev. Na Bavarskem so izigravali proti tamošnji katoliški ljudski stranki razredno kmetsko stranko. To je nekako naša Samostojna kmetijska stranka. Zdelo se je, da bo ta stranka s svojim razrednim stališčem med kmeti odtegnila mnogo glasov ljudski stranki, ki zagovarja vzajemnost stanov. Samostojna je bila grozovito poražena. Dokaz, da zdravi razum kmetskega ljudstva odklanja razredni boj in želi v zajemnosti z drugimi stanovi urediti sedanji zgrešeni družabni red na načelu pravičnosti. Vzgojno delo tako v političnem, socialnem kakor izobraževalnem oziru je obrodilo bogate sadove. Za sestavo vlade bo treba brez dvoma dolgih pogajanj. Jasno pa je, da brez centruma in desničarskih socialistov ne bo imela nobena vlada trajnega obstanka.

Polkovnik Vasić in njegovo gospodarenje z državnim imetjem.

Pred kratkim smo objavili članek, v katerem je popisano, kako se uničuje po nepotrebnem državno premoženje s tem, da se pušča dragocen vojaški material (topovi, vozovi, avtomobili itd.) na prostem.

Morda bi utegnil kdo misliti, da je temu neodpustljivo-brezvestnemu gospodarjenju z državnim premoženjem kriva naša deželna vlada, oziroma Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo. Konštatirati pa moramo resnici na ljubo, da navedenega blaga ne opravlja vlada ali pa Gospodarska komisija, temveč upravnik armijskih delavnic v Ljubljani polkovnik Miodrag Vasič. Ta mož je bil poslan v Ljubljano kot poveljnik vojaških delavnic, a se s tem delokrogom ni zadovoljil, temveč si je prilastil proti volji deželne vlade poveljstvo nad najvažnejšimi skladišči demobilizacijskega blaga in tako odrinil v nasprotju z vsemi tozadevnimi predpisi ministrskega sveta ter civilnih in vojaških oblasti od razpolaganja z demobilizacijskim blagom v teh skladiščih za to edino kompetentno Gospodarsko komisijo. Deželna vlada in Gospodarska komisija sta neštetokrat protestirale proti takemu postopanju, a sta žal našli gluha ušesa pri merodajnih vojaških oblastvih. Kvarne posledice za državo in posebno za Slovenijo niso izostale.

Od materiala v Dravljah, ki je bil vreden več sto milijonov kron, niso mogli dobiti domači obrtniki in industrialci skoro ničesar. Polkovnik Vasič je raje videl, da ostane to dragoceno blago neizrabljeno in da se naravnost skvari, nego da bi se z njim pospeševala prepotrebna industrija in obrt v Sloveniji. Večje množine dragocenega blaga je pa odpošiljal iz Slovenije, ne da bi si za to izposloval dovoljenje od Gospodarske komisije, o pošiljatvah je ni niti obvestil. Vprašanje pa je, ali je prešel ves odposlani material državi v korist? Govori se med drugim n. pr., da je od 52 popolnoma porabnih avtomobilov, ki jih je odposlal polkovnik Vasič v Belgrad in Novi Sad, dospelo na določni kraj le osem, med tem, ko so ostali avtomobili izginili po krivdi nekega madžaronskega železniškega uradnika preko demarkacijske črte na Mažarsko.

Narodna vlada je po državnem preobratu otvorila v Ljubljani avtomobilno delavnico, v kateri so se popravljali pokvarjeni avtomobili. V tej delavnici se je spravilo v porabno stanje preko 100 avtomobilov. Polkovnik Vasič, ki je prevzel vodstvo tudi te delavnice, je pa v teku pol leta spravil delavnico tako daleč, da je moral obrat v njej ustaviti, in veliko število delavcev odpustiti. Avtomobilov pa, ki so potrebni korenitih popravil, stoji na dvorišču predilnice, v topniškem arzenalu, pred državnim kolodvorom v Šiški in na raznih drugih krajih Ljubljane še toliko in v takem stanju, da se nad tem upravičeno zgraža vsa javnost. Gospodarska komisija, ki je videla, kako se avtomobili dan za dnevom kvarijo, jih je nameravala prodati neposredno interesentom, ki bi jih dali sami popraviti, deloma bi jih sama popravljala v avtomobilni delavnici. A tudi to je preprečil polkovnik Vasič. S takim ravnanjem je oškodovano v prvi vrsti narodno gospodarstvo, pa tudi država sama, ker ima zdaj mesto dobrih in porabnih bolj pokvarjene avtomobile, kakor so bili pred Vasičevim prihodom; deloma pa so avtomobili popolnoma uničeni.

Kakor z avtomobili, tako se ravna tudi z raznimi dragocenimi stroji, katerih v naši državi sploh ni mogoče dobiti. Tudi stroji so nezavarovani proti vremenskim vplivom, razmetani na prostem, seveda v kolikor jih še ni izginilo.

A za enkrat naj te navedbe zadostujejo. Merodajne faktorje pa nujno opozarjamo, naj že vendar enkrat naredé konec takemu skandaloznemu gospodarjenju z državnim imetjem.

Dnevne novice.

— **Posebni vlak na Vrbsko jezero.** — Delavski posebni vlak v Vetrinj odhaja iz Ljubljane v nedeljo ob 4. uri 28 minut zjutraj. Ljubljanski udeleženci, ki so se priglasili pri zaupnikih ali pa v pisarni JSZ ter so že plačali voznino, dobe legitimacije danes in jutri tam, kjer so se priglasili. Legitimacije, izdane od JSZ in žigosane od postajne blagajne, dajo pravico, poslužiti se posebnega vlaka. Enako naj na gorenjskih postajah zaupniki na en vozni listek plačajo polovično voznino za vse udeležence. Pri tej priliki naj dajo od JSZ izdane legitimacije pri blagajni žigosati. Te legitimacije naj potem razdele med vdeležnike. Zaupniki naj imajo seboj natančen imenik vseh vdeležencev z navedbo, koliko so plačali. Zaupniki naj se oglase takoj v pisarni vodstva vlaka! Glede hrane je omeniti, da je naročenih 300 kosil. To pa za to množico ne bo zadostovalo. Zato je priporočati, da po možnosti vzame vsak nekaj jestvin seboj.

— **Gospodarska banka v Ljubljani.** — Ustanovni občni zbor Gospodarske banke bo v ponedeljek, 21. junija 1920 ob 10. v srebrni dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Občnega zbora se smejo udeležiti oni delničarji ki so položili pri Zadružni zvezi v Ljubljani osem dni pred zborovanjem vsaj pet delnic, oziroma začasno potrdilo za pet delnic.

— **Slovenska prireditev v Logatcu.** V nedeljo, dne 13. junija t. l. priredijo člani slovenskega gledališča v Dolenjem Logatcu v dvorani Društvenega doma dve pevski zabavni prireditvi z resnimi in šaljivimi točkami. Prva prireditev se vrši ob 16., druga ob 21. uri. Spored večerne prireditve se razlikuje od popoldanske in se proizvajajo povsem druge točke. — Pozivljamo one, katerim je mogoče priti v Dolenji Logatec, da se udeležijo teh slovenskih prireditev.

— **Pogreb ponesrečenega župnika Lavrencija Laha** se je vršil 31. maja ob 11. uri v Doberniču. Pri pogrebu je bilo **23 duhovnikov.** Občinstva pa je bilo toliko, kot ga v Doberniču pri pogrebu morda še ni bilo. Iz Sv. Križa je bila zelo številna udeležba. Marijina družba od tam (čez 100 članic) se je pogreba udeležila z zastavo; pred hišo v Mali vasi je zapela slovo in na grob je položila 18 vencev. — Glede tega pa, da v Novem mestu ni zvonilo in ni bilo spremstva, pa končno ni odgovoren niti dekanijski urad niti bolnica, a ne stavlja naj se pa nikar na odgovor brata rajnega gospoda, ki je imel skrbi in posla čez glavo, da je sploh mogel mrtveca odpeljati. Kdor se radi tega pohujšuje, naj se zamisli v položaj in okoliščine, v kakršnih se je nahajal imenovani, ko mu je smrt nenadoma pobrala brata duhovnika. S tem naj bo ta afera končana!

— **Cenj. inserentom!** Počenši s 16. jun. se dvigne inseratni tarif za približno 30 odstotkov. Od tega dne dalje bo veljala enostolpna petitna vrstica (60/3 mm) po 6 K za vsako objavo. Za male oglase do 27 mm višine in pa za osmrtna naznanila ostane v veljavi dosedanji tarif.

— **»Slovenec« v zasedeno ozemlje.** S prihodnjim torkom bomo pošiljali »Slovenca« samo še onim p. n. naročnikom, ki so list izrecno naročili, oziroma plačali naročnino. Poštnina (40 vin. za izvod) je previsoka, da bi pošiljali več kot 14 dni na poskušnjo.

— **Podružnica Slomškove zveze za kranjski in radovljiški okraj** zboruje v četrtek 17. junija ob 10. uri na Bledu v prostorih izobraževalnega društva. Vsi člani se tem potom vabijo, da se zborovanja zanesljivo vdeleže. — Predsednik. (K)

— **Iz beljaške okolice.** Pred kratkim je par bivših volkswehrovcev v bližini Brnce baje brez povoda umorilo nekega laškega vojaka. Morilci so znani pretepači, od katerih je eden že prej enkrat nekega moža ubil. Ko nemški listi to poročajo, se morajo po stari navadi obregniti ob Slovence s tem, da pišejo: Morilci so vsi rojeni Slovenci. Najbrž se je tako tudi poveljništvu v Beljak poročalo. Žalibog je res, da so ti rojeni Slovenci, a zločin, ki so ga izvršili, niso storili kot Slovenci, ampak kot najhujši nemčurji. Dobro nam je še v spominu, kako so lani, ko so bili še pri volkswehru, zasledovali Slovence, jih zmerjali in črnili. Naj Nemci kar obdržijo tako sodrgo zase; ko so se lani proti svojim sobratom vojevali, so bili še najboljši Nemci, sedaj pa, ko so učinili obžalovanja vredn zločin pa jih vsiljujejo nam in nas hočejo pri Italijanih osumniti. Odgovornost za to dejanje nosi v prvi vrsti volkswehr, ki jih je za take pretepače vzgojil, in ta ni slovenski, ampak nemški.

— **Poziv.** Za letovišča ob Vrbskem jezeru bi bilo zelo ugodno, če bi se nastanil v tekoči seziji tam kak zdravnik, po možnosti morda tudi dva. Kolikor moremo doslej razbrati, se bo sezija razvijala zelo ugodno in bo torej klijentela obsežna. Zato bi toplo priporočali, da se gospodje, ki jih veseli zdravniško delovanje v takih razmerah, odločijo in pridejo za dobo sezije, ki traja do konca septembra, k Vrbskemu

jezeru. S posvetovanji in pojasnili je interesentom na razpolago Tourist office, Borovlje.

— **Izlet na Koroško.** Kakor smo že poročali prirede člani slov. trg. društva »Merkur« v nedeljo 13. t. m. izlet na Koroško. Odhod iz Ljubljane (gl. kolodvor) z turistovskim vlakom ob 5.17 v Borovlje. V Borovljah ob 9. uri zajutrek v gostilni »Just«; nato ogled tamošnje jeklarne in za tem ogled neke puškarne. Ob 11.30 odhod peš v Žihpolje — ena najlepših razglednih točk Koroške — tri četrt ure od Borovelj, tam skupno kosilo. Po kosilu odhod v Ilovje pri Kotmaravasi na veselico ondotnega gasilnega društva. Ilovje je oddaljeno od postaje 2 minuti. Vspored je zelo zanimiv in mičen ter se bo vršil, ker vreme prireditve ne more dosti ovirati, ob vsakem vremenu. Gg. člani in prijatelji društva udeležite se tega poučnega izleta v velikem številu. Udeležbo je prijaviti društvu »Merkur« v Ljubljani. (K)

— **Cerknica-Begunje.** Proslava škofove 70 letnice se je v tukajšnjih izobraževalnih društvih vršila na praznik sv. Rešnjega Telesa, oziroma naslednjo nedeljo. Na prav raznovrstnem vsporedu je bilo tamburanje, petje, deklamacije, govori in igre. V Cerknici so uprizorili »Skrivnostno zaroko«, v Begunjah pa »Venčarico«. Ljudstvo je napolnilo dvorani.

— **Otvoritev solnčnega zdravilišča »Rikli« na Bledu.** Spomladi leta 1919 je bila slovenska javnost prijetno presenečena z novico, da je dosedanje Riklijevo solnčno zdravilišče prešlo v slovenske roke. Zavod, ki ga je že l. 1855 Švicar Ternold Rikli ustanovil na Bledu, je v najvišji meri pripomogel k mednarodnemu slovesu našega dotedaj še malo znanega divnega gorenjskega letovišča. Bled stoji letos v znamenju oživotvorjenega Riklijanstva. Z ogromnimi stroški in trudom so med vojno zanemarjeni zavodi popolnoma prenaredili se in modernizirali ter vsestransko povečali z »Depandanse Rikli«, t. j. bivšim zdraviliščem Vovk in z najelegantnejše opremljeno vilo »Radoslavo«, tako da je mogoče sprejemati pacijente z enim ali dvema spremljevalcema. Tudi domači slovenski krogi, ki si žele popraviti svoje v medvojni utrujene živce ter si podkrepiti zdravje sploh in se gibati v najboljši internacionalni družbi, bodo gotovo z veseljem posečali to zdravilišče. Sanatorij ima ob jezeru in dveh filijalah zadostno število zračnih lop dveh tipov, pet parkov v obsegu 20 oralov za zračne kopeli, dvoje toplic, opremljenih s pripravami za vsakovrstno kopanje s hladno in toplo vodo, ogljenčevo kislino, solncem in paro ter najmodernješe urejeno dvorano za lečenje z elektriko in takoimenovanim višinskim solncem. Posebno pozornost obrača vodstvo, ki se nahaja v rokah izkušenih specialistov na tem polju g. medicinalnega svetnika dr. Riharda Ederja in g. primarija dr. Nikola B. Novakoviča na izvrstno in obilno hrano, ki omogoča vsakovrstno dietno zdravljenje in sigurno hitro debeljenje. Ker je že velik del mest zasedenih, priporočamo, da si gg. zdravniki in pacijenti čimpreje naroče prospekte, katere razpošilja brezplačno »Upraviteljstvo solnčnega zdravilišča Rikli« na Bledu.

— **Novi kolki.** Z dnem 16. junija 1920 pridejo v promet kolki nove emisije, in sicer po 2, 5, 10, 20, 30, 40, 50 in 60 par in po 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 30, 40, 50 in 100 dinarjev, ki se prodajajo za dinarje ali za krone v relaciji 1 : 4. Kolki, ki so sedaj v porabi, se z dnem **16. junija** t. l. razveljavijo in se zamorejo zamenjati od tega dneva dalje tekom 2 mesecev proti kolkom nove emisije.

— **Razmere v kamniški praharni.** Iz Kamnika: V naši praharni imamo nekega Dimitrijeviča za nadzornika. To bi še ne bilo hudo. Toda ta Dimitrijevič je vpeljal v tovarno ta sistem, da se mora obratovati, kakor le mogoče z malim številom delavstva. Če so prej delali skupino trije delavci, delata sedaj dva, če sta bila dva, je sedaj zadosti eden. Pri tem delavstvo trpi škodo, ker se na eni strani nahaja v večji nevarnosti, na drugi strani pa trpi, da se milo izrazim, kot živina. Vprašamo se, kaj potrebujemo mi Dimitrijeviča, ki je za nadzornika popolnoma nesposoben. Imamo nadzornika Sitarja, ki je že dolgo let v praharni in mu je ves obrat dobro znan. Njega zapostavljajo. Plačo ima skoro polovico manjšo od Dimitrijeviča, dasiravno vrši isto službo, da še več. Ker »v deželi Danski« ni vse v redu, prinesemo prihodnjič več podatkov o razmerah v praharni. Med temi bo krivičen odpust delavstva, nastopi gotovih oseb, vpeljava napram delavstvu krivičnega sistema in še drugo. Tudi o Dimitrijeviču bo še govora. Bomo videli, ali so še kje naše pravice ali ne. Sistem, ki se danes izvaja, je za nas pogubonosen.

— **Bogat državni plen.** Šentvidsko orožništvo je včeraj, dne 10. t. m. s pomočjo občinskih organov zaplenilo na Poljanah pri posestnici A. Tome ogromno množino raznega telefonskega materijala, last bivšega erarja. Zaplenjeno blago se ceni na več sto tisoč kron.

— **Nepoboljšljiva cerkvena tatica** je Katarina Kranjc: lani novembra je prišla iz Begunj, toda dne 23. majnika t. l. je ukradla v župni cerkvi v Šmartnem pri Tuhinju 2000 kron vreden altarni prt. Deželno sodišče v Ljubljani jo je obsodilo na dve leti težke ječe.

— **Ker je žalila orožniško patruljo,** rekoč, da orožniki ne razumejo svoje službe in da so njeno hčer po krivici aretovali, je bila pri deželni sodniji v Ljubljani obsojena Marjeta Pipan na 10 dni strogega zapora.

— **Z demarkacijske črte.** Deželno sodišče v Ljubljani je obsodilo Ivana Tomšiča iz Knežaka in Franca Zigmunda iz Cerknice vsakega na 14 dni strogega zapora. Obsojenca sta 11. februarja letos v Igavasi žalila organe finančne straže z besedami: »Tako bi lahko vsak »osel« ljudem konje proč jemal; vi vsi skupaj nič ne veste, sploh delate, kar se vam zljubi, to se pravi krast, kakor vi delate!« in: »Prokleti financarji hudičevi, tako ne bo več šlo, vas vse poprej pobijemo, iz Igavasi ne boste več nobene živine gonili!«

Ljubljanske novice.

lj **Pozivljamo ljubljansko prebivalstvo,** da se v prav mnogobrojnem številu vdeleži sprejema Koroščev na Kolodvoru. Poseben vlak s Koroški pride danes ob 10. uri 28 minut dopoldne v Ljubljano.

lj **Koroške šolske mladine in njih** spremstva pride danes dopoldne nad 550.

lj **Sestanek igralcev »Ljudskega odra«,** posebno onih, ki so igrali pri »Revčku Andrejčku«, se vrši danes — v petek — točno ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu.

lj **Tatvina.** Dne 9. t. m. je prišel v neko hišo na Opekarski cesti ob 10. uri dopoldne neznanec, ki je vprašal po neki stranki, katera pa v tej hiši ne stanuje. Ko je tat opazil, da gospodinje ni doma, bila je le njena mala hčerka, je odprl nezaklenjeno omaro in iz nje vzel 700 K denarja, žensko zlato uro in verižico, moško srebrno uro in verižico ter nekaj deške obleke in potem nemoteno odšel. Policija ga zasleduje. — Včeraj ponoči pa je prišel neki nepridiprav v Malo čolnarsko ulico št. 9 in nekaj iskal okoli hiše. Na lajanje psa je šla gospodinja ven gledat in je videla nekoga zbežati okoli hiše. — Naravnost škandalozno je, da ravno v tej ulici že najmanj dva meseca ne gori nobena svetilka. To je prava priložnost za uzmoviče.

lj **Velika tatvina v belgijski vojašnici. Tat prijet.** Meseca januarja letos je bila izvedena v belgijski vojašnici v oblačilnici za častnike velika tatvina raznega blaga in obleke. Tatu ni bilo mogoče precej prijeti, ker je izvedel vso reč zelo previdno in premeteno. Vodstvo kolodvorske policijske ekspoziture je izvedlo natančne poizvedbe, katere so dosegle popoln uspeh in se je dognalo, da je izvedel opisano tatvino Frančišek Čič iz postojnske okolice, katerega so aretirali in izročili sodišču.

lj **Ker je vrgel 5 kg težko granato v Savo,** je bil pri ljubljanskem deželnem sodišču obsojen na tri dni zapora železniški delavec Rudolf Zupančič iz Sv. Urha pri Zagorju. Vrgel jo je v Savo dne 8. novembra 1919.

Najnovejša poročila.

DEMOKRATI OGROŽAJO VLADO.

Belgrad, 10. junija. Položaj vlade je vsak dan slabši. Demokrati ne nehajo z izzivanjem, marveč delajo s svojim postopanjem vladi vedno nove težkoče. Ni še rešen spor radi Središnje zadruge, pa so že prišli s takozvanim kancelparagrafom, ki spravlja vlado v nevaren položaj.

KANCELPARAGRAF.

Belgrad, 10. junija. V sredi politične debate stoji takozvani kancelparagraf. Bivša demokratska vlada, ki je izdelala volivni zakon, ni stavila kancelparagrafa v ta načrt. Predlagali so ga šele sedaj demokrati v volivnem odboru. Slovenski demokrati z vso silo zahtevajo, da se kancelparagraf sprejme. Čuje se, da ga posebno zagovarjata poslanca - duhovnika Biankini in dr. Vukovič.

Belgrad, 10. junija. Danes se je vršila v ministrskem svetu razprava o kancelparagrafu. Sklenjeno je, da ta predlog ne pride pred parlament kot vladni predlog, marveč le kot mišljenje odbora. Napačna je vest, da se je o predlogu v volivnem odboru glasovalo in da je bil sprejet. Dr. Hohnjec je zahteval glasovanje, pa njegov predlog ni bil sprejet.

VPRAŠANJE POKRAJINSKIH VLAD.

Belgrad, 10. junija. Danes ob 5. uri popoldne se je v pravosodnem ministrstvu vršila seja ministrskega odbora za rekonstrukcijo pokrajinskih vlad. Navzoči so bili dr. Korošec, Drinković, Trifković in Kukovec. Seja je trajala do pol 8. ure. Komunike ni bil izdan. Kakor se čuje, zahtevajo demokrati zase: notranje zadeve, uk in bogočastje, agrarno reformo in finance. Tako bi imeli šest resortov.

KEJŽAR — ŽERJAV.

Belgrad, 10. junija. Včeraj smo poročali, da je slovenski demokrat Kejžar odložil poslanski mandat na korist dr. Žerjavu. Poslanec Kejžar sedaj dementira to vest. Cela stvar je taka - le: Demokrati so na vsak način hoteli, da pride dr. Žerjav v parlament in da kot parlamentarec postane pomočnik finančnega ministra, da bi izvedel finančne reforme v demokratsko - bančnem smislu. Ker pa nobeden slovenskih demokratskih poslancev ni hotel svojega mesta odložiti v korist dr. Žerjava, so demokrati namenoma širili vest, da je Kejžar odstopil. Ker se je namera demokratov, spraviti dr. Žerjava do drugega finančnega ministra, ponesrečila, nima Kejžar več povoda, da bi odložil poslanski mandat.

FINANČNI MINISTER PROTI SREDIŠNJI ZADRUGI.

Belgrad, 10. junija. Finančni minister Kosta Stojanović zahteva ukinjenje Središnje zadruge. Ako se ne bi njegovi zahtevi ustreglo, je pripravljen odstopiti.

POLJSKA VLADA ODSTOPILA.

LDU **Varšava,** 10. junija. (DunKU) Vlada je podala demisijo. Državni tajnik je demisijo sprejel, naprosil pa je člane vlade, naj zaenkrat še dalje vodijo državne posle.

SESTAVA NOVE VLADE V NEMČIJI.

Berlin, 10. junija. Kakor kaže, bodo najbrže stranke desnice sestavile novo vlado. Večinski in neodvisni socialisti ostanejo v opoziciji, ker se nadejajo, da bo vlada, sestavljena brez njih, kmalu dogospodarila.

VLADNA KRIZA NA MAŽARSKEM.

Budimpešta, 10. junija. V političnih krogih se povdarjajo za rešitev vladne krize te-le pogoji: Zahteva se, da se vojaške brahialne formacije podrede domobranskemu ministru, nelegitimne formacije pa razpuste. Razpusti naj se sedanji generalni štab ter društvo »Vzbujajoče se Madžarske«. Za izpolnitev teh pogojev pa se od opozicije zahteva: Kazen z batinami naj se uvede za verižništvo, smrtna kazen pa za boljševiško in anarhistično agitacijo. Guverner naj dobi pravico, da razpusti narodno skupščino.

POGREB GRAŠKIH ŽRTEV.

Gradec, 10. junija. Danes so ob ogromni udeležbi ljudstva pokopali žrtve ponedeljskih nemirov. Pogreba se je udeležilo 30.000 ljudi. Po pogrebu se je množica v miru razšla.

LODGE PREDSEDNIK REPUBLIKANSKEGA KONVENTA.

LDU **Chicago,** 10. junija. (DunKU - Reuter) Senator Lodge je bil izvoljen za stalnega predsednika republikanskega konventa.

BORZA.

LDU **Zagreb,** 10. junija. Borza. Devize: Berlin 266—268, Italija 0—600, London 0—370, New York 84—90, Pariz 0—750, Praga 225—230, Švica 1600—1900, Dunaj 58—59; valute: dolarji 81—82.50, avstrijske krone 54—56, carski rublji 170—174, nemške marke 260—265, napoleondori 325—335, francoski franki 730—740, rumunski leji 212—215, italijanske lire 610—620, češkoslovaške krone 225—240, angleški funti 365—375.

Narodno gledišče.

Drama:

Petek, 11. junija: Zaprto.
Sobota, 12. junija: Veleja, A.
Nedelja, 13. junija: Veleja, E.
Ponedeljek, 14. junija: Dvoboj, C.
Ponedeljek, 14. junija: Zaprto.

Opera:

Petek, 11. junija: Vesele žene windsorske. Gostuje g. Nikola Zec, prvi basist državne opere na Dunaju. Izven.
Sobota, 12. junija: Pagliacci. Les Sylphides, D.
Nedelja, 13. junija: Vesele žene windsorske. Gostuje g. Nikola Zec, prvi basist državne opere na Dunaju. Izven.

Iz gledališke pisarne. V petek, 11. jun. 1920, se vprizori kot popoldanska predstava o priliki poseta koroške mladine »Tunjulčica«, pravljica v 5 slikah s petjem in godbo. Izven abonementa, znižane cene. — V petek, 11. in v nedeljo 13. junija 1920, poje v Nicolaijevi operi »Vesele žene windsorske« g. Nikola Zec, prvi basist državne opere na Dunaju, vlogo Falstaffa, in sicer v slovenskem jeziku. — Radi koncerta koroške mladine v hotelu Union, ki se vrši v soboto, dne 12. t. m. je začetek predstave »Pagliacci«. »Les Sylphides« ob pol 9. uri zvečer. — V soboto, 12. t. m. poje v Leoncavallovi operi »Pagliacci« vlogi »Nede« in »Colombine« gospodična Thalerjeva.

Cerkveni vestnik.

c **Izid volitev na Češkoslovaškem** so se v cerkvenopolitičnem oziru bolje obnesle, nego je bilo pričakovati. Krščanske stranke »Lidová strana« — ljudska stranka in »nemška krščansko socialna ljudska stranka« so dobile lepo število zastopstva. Namesto 24 mandatov, ki jih je imela »Lidová strana« v prejšnji zbornici, je priborila sedaj 33 sedežev, v senatu pa 18. Število glasov znaša 699.000, oziroma 625 tisoč 980. Nemška krščansko soc. stranka, ki se je kot taka šele zdaj organizirala, si je priborila 9 poslancev za državno zbornico, 4 v senatu. Glasov je imela 175 tisoč, oziroma 163.000.

c **Stari nasprotniki.** List »Libre Parole« navaja, da je framasonska zveza na Francoskem potrosila doslej 400.000 frankov v to, da bi preprečila obnovitev diplomatskega zastopstva pri Vatikanu. Razni parlamentarci so dobili 200.000 fr. »mazila«, 100.000 fr. je bilo razdeljenih med razne komiteje. Na listi več ali manj prostovoljnih darov se nahajajo imena baron Edvard in Moric Rothschild in ime nekega milijonarja, ki so mu proti vložbi 20.000 frankov izposlovali, da je bil izpuščen iz zapora.

Orlovski vestnik.

Tržič. Dne 27. junija priredi naše okrožje javno telovadbo. Skupnost in vzajemnost naj se pokaže ta dan. Prihod z jutranjim vlakom, ki pride v Tržič ob 8. uri 30 minut zjutraj. Po prihodu vlaka sprevod po trgu, potem sv. maša na trgu, pri kateri svira jeseniška godba, po maši skupni obed po raznih gostilnah, ob pol 3. uri zbirališče pred Našim domom in odhod k javni telovadbi, katera se prične ob 4. uri popoldne v Pristavi pri g. J. Primožiču. — Prosimo nemudoma števila udeležencev in udeleženk, da se preskrbi vse potrebno. Zvečer vozi nazaj posebni vlak in ima zvezo s turistovskim; ker pa se mora približno vedeti število radi voz, prosimo takojšnje prijave. — Po telovadbi velika ljudska veselica z raznimi sporedi. (k)

Turistika in sport.

Cestno dirko Ljubljana - Bled priredi v nedeljo, 13. t. m., klub kolesarjev in motociklistov težkih in dirkalnih koles. Start v nedeljo dopoldne ob 9. uri na Celovški cesti pri 2 km. Prijave je treba vposlati na naslov kluba ali pa osebno v soboto, 12. t. m., ob osmi uri na sestanku dirkačev v restavraciji Novi Svet, klubova soba.

Razdelitev diplom zmagalcem otvoritvene in skupinske vožnje kluba kolesarjev in motociklistov »Ilirija« se vrši v četrtek, dne 10. t. m., ob pol 8. uri zvečer v vrtnih prostorih restavracije Novi Svet. (k)

Nogometna tekma Ilirija rez. Slavija. V nedeljo, dne 13. t. m., ob 18. uri na prostoru S. K. Ilirija nogometna tekma med rezervo Ilirije in zagrebško Slavijo. Slavija je med prvimi drugorazrednimi klubi v Zagrebu. Dosegla je letos tudi proti prvorazrednim klubom dobre rezultate, n. pr. nad Victorio je zmagala 2 : 1. Rezerva Ilirije je letos istotako dosegla že pomembne uspehe. Nastopila bo proti »Slaviji« v svoji kompletni, najmočnejši sestavi. Vstopnina običajna. Ob vsakem vremenu. (k)

Slovenski dirkani klub v Ljubljani objavlja spored za 3. vozno dirko, ki se vrši v nedeljo dne 20. junija t. l.

1. Enovprežna za toplokrvne konje. Amerikanci in njih potomci izključeni. Dirkalni voz prepovedan. Vozijo kmetje ali ljubljanski izvoščeki. Daljava 1600 m. Štiriletni konji 30 m odpusta, konji ki so v Sloveniji, 50 m odpusta. Konji, ki so pridirkali več kot 500 K, za vsakih 500 K 10 m doklade. Vloga 50 K. Dobitki: I. 1000 K, II. 600 K, III. 400 K.

2. Enovprežna za mrzlokrvne konje. Dirkalni voz prepovedan. Daljava 800 m. Triletni konji in konji, ki so v Sloveniji rojeni, po 30 m odpusta. Vloga 50 K. Dobitki: I. 1000 K, II. 600 K, III. 400 K.

3. Enovprežna za toplokrvne konje. Daljava 2000 m. Konji ki so že pridirkali 3000 K, za vsakih 500 K in od 3000 K naprej za vsakih 1000 K 15 m doklade. Konji, ki še niso pridirkali 1000 K, 15 m odpusta in za vsakih 500 K po 15 m. Konji, ki so v Sloveniji rojeni, 150 m odpusta. Vloga 100 K, Dobitki: I. 1500 K, II. 800 K, III. 600 K.

4. Dvovprežna za toplokrvne konje. Amerikanci in njih potomci izključeni. Dirkalni voz prepovedan. Daljava 2000 metrov. Konji, ki so pridirkali 1000 K, za vsakih 500 K 15 m doklade. V Sloveniji rojeni konji 50 m odpusta. Vloga 50 K. Dobitki: I. 1000 K, II. 600 K, III. 400 K.

5. Dvovprežna za mrzlokrvne konje. Daljava 1200 m. Konji, ki so že pridirkali 1000 K, za vsakih 500 K po 10 m doklade, v Sloveniji rojeni konji 30 m odpusta. Vloga 50 K. Dobitki: I. 1000 K, II. 600 K, III. 400 K.

6. Dvovprežna za toplokrvne konje. Daljava 2400 m. Konji, ki so že pridirkali 3000 K, za vsakih 500 K in od 3000 K naprej za vsakih 1000 K 15 m doklade. Konji, ki še niso pridirkali 1000 K, 15 m odpusta in za vsakih 500 K po 15 m odpusta. Konji, ki so v Sloveniji rojeni, 200 m odpusta. Vloga 100 K. Dobitki: I. 1500 K, II. 800 K, III. 600 K.

Posebna določila. 1. Prijave se morajo vposlati do 15. junija t. l. na Slovenski dirkalni klub v Ljubljani. Prijavi se pa lahko tudi po 15. juniju, vendar le proti dvakratnemu plačilu vloge. — 2. Prijava mora vsebovati: a) ime in bivališče posestnika in voznika; b) popis konja (ime, starost, barvo, spol in rodovnik), c) koliko je konj pridirkal, d) spuščalni list pri konjih, ki so bili v Sloveniji rojeni. — 3. Če kdo vedoma poda napačne podatke, bo izključen od vseh dirk, ki jih klub priredi. — 4. S prijavo se mora vposlati tudi vloga. Brez vloge prijava ni veljavna. Vloge zapadejo vse. — 5. Dobitki se izplačajo dan po dirki pri »Kmetski posojilnici v Ljubljani«. — 6. Za konje, ki so več kot 200 km oddaljeni od Ljubljane, so startali, pa ne pridirkali 400 K, dobe posestniki 300 K odškodnine. — Dirkalni voz je vsak dvokolesni voz. — 8. S prijavo se podvrže vsakdo izreku vodstva dirke.

Triglavske koče SPD, in sicer: Triglavski dom, Staničeva koča, Aleksandrova koča, Vodnikova koča, kakor tudi koča pri Triglavskih jezerih se otvorijo dne 27. t. m. Vsled slabega vremena, ki je zapoznilo transporte v kočo pri Triglavskih jezerih, le-ta koča ne bo otvorjena že 15. t. m., kakor se je nameravalo, temveč obenem z drugimi dne 27. tega meseca.

Obirska koča z najznamenitejšo jugoslovansko višinsko meteorološko opazovalnico, ki je odprta celo leto, je letos tudi pod upravo SPD in je oskrbovana slično kot druge koče in domovi SPD (šest sob in skupno ležišče, prostorno za nad 50 ljudi komodno. Oskrbnik Slovenec). Najboljši pot na Veliki Obir ali Ostrc (2142 m) je iz Železne Kapljе čez »Ivanje« po širokih grebenskih planjah s slovitim, dalekosežnim razgledom. Obir je znamenit tudi vsled znamenite flore in redkih rudnin. Najlepši povratek iz Obirja je sestop k Trklu pod Šajdo in preko slikovite, tipične, koroške, narodnozavedne vasice Sele (dobri gostilni »pri Maželju) in »Gregorič«) in Bajtiš v Borovlje (7 ur).

Avtomobilni klub za Slovenijo. Na občnem zboru »Kranjskega avtomobilnega kluba« dne 6. majnika t. l. se je sklenilo razširiti delovanje na celo Slovenijo in temu primerno spremeniti ime v »Avtomobilni klub za Slovenijo« ter povišati število odbornikov na 15, v katerem naj bi bile zastopane vse pokrajine Slovenije. Kot predsednik razširjenega avtomobilnega kluba je bil izvoljen soglasno g. Vinko Majdič, veleindustrijalec, Kranj, kot podpredsednika sta bila izvoljena gg. baron Born, veleposestnik, Tržič, in Hinko Pogačnik, tovarnar, Ruše. Kot odborniki so bili izvoljeni gg. dr. Rudolf pl. Andrejka, vladni svetnik, Ljubljana, Karol Govekar, ravnatelj, Ljubljana, Dragotin Hribar, tovarnar, Ljubljana, Peter Kozina, tovarnar, Ljubljana, Demeter Majdič, zasebnik, Kranj, Žan Polak, tovarnar, Ljubljana, Avgust Praprotnik, ravnatelj, Ljubljana, in dr. Ciril Žižek, pristav fin. prokurature, Ljubljana. Kot članarina se je določila za izvršujoče člane 400 K, za podporne člane 120 kron ter enkratna vstopnina za nove člane 100 K. Nadalje se je sklenilo stopiti v stik z evropskimi avtomobilnimi klubi in v skupni akciji doseči lažje prekoračenje državnih mej pod istimi pogoji kot pred vojno. Kot prva društvena prireditev se je sklenil društveni propagandni izlet na Koroško, in sicer preko Jezerskega in Velikovca na Vrbsko jezero ter nazaj čez Ljubelj. Čas in spored se pravočasno naznani. Novi člani morajo biti vpeljani po dveh članih ter se sprejemajo na podlagi pismene prijave.

Gospodarstvo.

g **Vinogradniki!** Ker so se že 25. majnika prikazali na trtah prvi poletni trosi peronospore, je treba vinograde čim prej mogoče v drugič poškropiti z modro galico ali pa z Bosnapasto. Okoli 10. junija pričela bode peronospora najbrže v večji meri nastopati. Do tega časa naj bi bili vinogradi za gotovo vdrugič poškropljeni. Z ozirom na deževno vreme treba je vzeti močnejšo, t. j. 2odstotno raztopino. — B. Skalicky.

g **Borzna poročila.** LDU Curih, 9. jun. (ČTU) Devize: Berlin 13.78, Holandija 201, New York 550, London 21.54, Pariz 42.40, Milan 32.25, Bruselj 44.25, Kodanj 93.50, Stockholm 118.75, Kristijanija 98.50, Madrid 89.75, Buenos Aires 230, Praga 12.45, Zagreb 5.25, Budimpešta 3.25, Varšava 3, Dunaj 4, avstrijske žigosane krone 4. — LDU Dunaj, dne 9. junija. (ČTU) Devize: Amsterdam 5875, Berlin 415, Bukarešta 0, Curih 2790, Kristijanija 2700, Kodanj 2400, Stockholm 3075. Valute: Nemške marke 411, rumunski leji 320, bolgarski levi 290, švicarski franki 2765, francoski franki 1225, italijanske lire 875, angleški funti 590, ameriški dolarji 140, carski rublji 220. — Kurzi v prostem prometu: Zagreb 164—178. Budimpešta plačilo v denarju poštne hranilnice 89—99, plačilo v žigosanih kronah 89—99, madžarske žigosane krone 90—104, Praga 360—384, Varšava in Krakov v poljskih markah 88—100, češkoslovaške krone 5000aki 361—386, manjši bankovci 361—385, novi dinarji 625—675. — LDU Praga, 9. jun. (ČTU) Devize: Belgrad 174—174.25, Dunaj 26.75. — Valute: Belgrad 171.25, Dunaj, 25.75.

Iz sprad porote.

Obsojena družba rokovnjačev.

Včeraj je obsodila porota Andreja Ranta iz D. M. v Polju na 7 let, Matevža in Jakoba Risa iz Cerknice vsakega na pet let in Ivana Jančarja iz Volovelj na 16 mesecev težke ječe. Andrej Rant ni kradel samo v domačem kraju, marveč tudi po Dolenjskem, Notranjskem in celo po Hrvatskem. Andrej Rant, njegov brat Antoo in Ivan Jančar so bili lani dne 26 junija po ljubljanski poroti obsojeni, Jančar je prestal kazen, Rantova sta pa pobegnila in izvedla neštevilno vlomov. Antona Ranta roka pravice ni zasegla, ker je pobegnil na Reko, v družbi z Rantom sta zdaj sodelovala notranjska vlomilca brata Matevž in Jakob Ris. Na Ranta je 6. decembra lansk. l. orožnik streljal in ga prestrelil, toda zopet je ozdravil in se je včeraj zagovarjal s svojimi tovariši pred ljubljansko poroto. Razpravo je vodil svetnik Rekar, votanta sta bila dvorni svetnik Andolšek in nadsvetnik Hauffen, obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Modic, Andreja Ranta je zagovarjal dr. Krejči, Matevža Risa dr. Wurzbach, Jakoba Risa dr. Lukman in Jančarja dr. Zupanc. Porotnikom je stavil senat deset glavnih in eno dodatno vprašanje, katera so porotniki vsa potrdili.

Danes se bo zaključilo sedanje porotno zasedanje z razpravo proti Gorjancu, katero bo vodil dvorni svetnik Regally. Vse zadnjič zaslišane priče bodo tudi danes zaslišane.

Aprovizacija.

a **Uradniška menza v Ljubljani** (paviljon Narodnega doma) sprejema nove člane vsak dan od 14. do 15. in od 19. do 20. ure. Dnevni prispevek za kosilo in večerjo 17 K.

Ukraden jermen. V noči od 9. na 10. junija t. l. je bil ukraden v moji tovarni v Metelkovi ulici štev. 4 glavni jermen s parnega stroja. Jermen je 21·30 m dolg in 40 cm širok, specialne strojbe. Če se ga prereže, je znotraj lepo rumen. Kdor mi pripomore, da dobim ta jermen nazaj, mu izplačam **5000 K** (petisoč kron) nagrade. — Ivan Šiška, tovarna parketov in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica štev. 4.

Kdor je zgubil lep nož na manifestacijskem shodu v Zrelcu, ga dobi pri Fr. Šenku, župniku v Št. Petru pri Grabštanju.

Med potjo od gostilne »Jaka« do vasi Sebenje pri Tržiču je zgubila žena delavca ji zaupani denar 13.000 K z ročno torbico vred. Pošten najditelj se naproša, da odda denar na županstvo v Križah ali upravništvu tega lista proti dobri nagradi.

Gospodična s sedmimi razredi, vešča tudi slovenske stenografije in strojepisja, išče službe v kaki trgovini ali pisarni. Naslov pove uprava pod **2260.**

Tužnim srcem naznanjamo, da je po večletni mukapolni bolezni ob 22 uri preminula naša teta oziroma stara teta, gospodična

Ana Zobec

Pogreb nepozabne rajnke se vrši v petek 11. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Ljubljana, 9. junija 1920.

Žalujoči ostali.

Pošteno dekle 18—20 let staro, ki je pripravna za vsako delo se sprejme. Nastop takoj. Ponudbe z navedbo plače je poslati na **Pavlo Moser**, restavracija **Planina pri Vrbskem jezeru**, pošta **Vitrinje, Koroško.** 2232

Prodajalka za trgovino z mešanim blagom, dobro kurjena želi mesta za takoj ali pozneje. Blagohotne ponudbe pod **„Prodajalka 2236“** na upravo lista. 2236

Proda se **moška obleka,** srednje velikosti. — Vpraša se **Stritarjeva ulica 3** v veži.

Zakonski par brez otrok se išče v službo. Mož, vajen konj. bi bil hlapec, žena hišnica. Dobra hrana in čedno stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Zglasiti se je od 5. do 6. ure popol. pri **Jos. Zidarju,** Dunajska cesta št. 31.

Kot opora gospodinji se išče izobražena, pridna, ne premlada oseba, ki zna perfektno kuhati in je šivanja vajena. Dobra hrana in plača. Ponudbe pod **»Z. Z. 2230«** na upravo tega lista.

Hiša z vrtom v Ljubljani ali bližnji okolici se kupi do cene 100.000 K. Ponudbe sprejema uprava Slovenca pod šifro **Hiša 2248.**

Papir za cigarete! Abadie, Samum, Golub, Ottoman, ter vsakovrstne stročnice in pečatni vosek, oddaja na debelo **Uranus-papirnica Ljubljana, Mestni trg 11.**

Zepne ure popravlja nasproti gl. pošte F. Čuden, Sin, urar v Ljubljani.

Oprava za spalno sobo dobro ohranjena in popolna se proda. **Rimska cesta št. 2., dvorišče.** 2234

Nov „Erica“ pisalni stroj s cirilico v lepi kaseti se ceno proda. — Naslov se izve pri upravi „Slovenca“ pod **»oficir 2274«**

Delavce za kletarsko delo sprejme takoj tvrdka **Franc Čuček & Cie v Ptuju.** Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru.

Proda se okrog 200 m dolga nova, iz tanke žice pocinkana **VRV,** porabna za napeljavo čolna ali kakega drugega obrata. Cena po dogovoru. Naslov **Miroslav Medved,** Dolsko pri Ljubljani.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

V mežnariji je prostor za prodajalno. Več pove župni urad **Špitalič, p. Motnik.**

Kontoristinja

izvežbana v vseh pisarniških poslih, kakor tudi v knjigovodstvu se takoj sprejme. **Golob & Co., tovarna kemičnih izdelkov, Vič.** 2257

Izvanredna lepa prilika za Amerikance.

Nova hiša

v lepem kraju na Dolenjskem ob glavni cesti, blizu železnice, z vodnjakom in drug. potrebščinami se proda. Poleg hiše se nahaja tudi več rodovitne zemlje. Hiša je pripravna za vsako obrt. Cena po dogovoru. Interesenti naj se obrnejo na ANTONA KRAŠOVEC, St. Vid pri Stični.

Proda se 2 para mlinskih kamnov

velikost 110 cm, zgornji 21 cm, spodnji 38 cm močan,

1 stroj za snaženje vreč (popoln. nov),

1 voz-brek, popoln. nov, fino izdelan.

JOS. SENICA, DOMŽALE.

Vinskega kisa

dobrega, čistega in zelo okusnega ima več hektolitrov na prodaj **France Pregelj, Ihan,** pošta **Domžale.** 2268

Računovodja in magacinerja

se iščeta z večletno prakso. Ponudbe je poslati s prepisi tozadevnih spričeval in natančnimi zahtevami na **Šentjanžki premogokop, Krmelj, Dolenjsko.**

Kolo predvojno naprodaj. Semeniška ulica št. 2. I. nadstr. št. 13—14.

6000 kg soljene slanine

je naprodaj. Cenjene ponudbe se prosijo na anončni zavod **Drago Beseljak,** Ljubljana, Cankarjevo nabrežje štv. 5.

Dalmatinsko vino

zajamčeno pristno črno vino in belo po 10, 11 in 12% priporoča po konkurenčnih cenah veletrgovina vina **Barbič & Radonič, Novi Vodmat,** v hiši gospoda **Lapajne.**

Išče se samostojni

strojni mojster

za vodstvo **opekarne** in **elektrarne.** Zanesljiva, izkušena in prvovrstna moč. Zahteva se popolna zmožnost za vodstvo izdelovanja vseh vrst opeke, ki se izdeluje na stroj za nadzorstvo pri strojih zaposlenih delavcev, za izdelovanje drenažnih cevij, plošč itd. Mora vedeti te stroje montirati ter popraviti. V elektrarni mora biti vešč vsakega elektrotehničnega dela: napeljave in oddaje elekt. gonilne in svetilne sile — za ulice in stanovanja — ter vseh poslov in popravil, ki so s tem v zvezi. Obrat ima kot glavno gonilno silo motor po sistemu „Diesel“ za surovo olje 120 HP etektr. motor „Sychron“ (75 kilow.) 100 HP. Želi se mlajšo, ne čez 40 let staro moč: samci imajo prednost. — Služba je stalna, stanovanje, kurjava in svečava prosta, mesečna plača po dogovoru. — Nastop službe najpozneje 1. julija 1920. Ponudbe s prepisi spričeval ter navedbo referenc na: **»Črešnjevska opekarna in elektrarna, pošta Gornja Radgona.** 2285

„Alko“

Veletrgovina žganja družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej.

Opozorimo naše cenjene odjemalce, **da ne bomo toliko časa razpošiljali cenikov,** dokler traja prepoved na žganje. **Pri porabi prosimo, da nas počastite z Vašimi cenj. naročili in Vas zagotavljamo, da bodete pri nas dobro blago najcenejše kupili.**

Miši, podgane, stenice, ščurki

in **vsa golazen** mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 10, za podgane in **miši** K 10; za **ščurke** K 10; posebno močna vrsta K 20; tinktura za **stenice** K 10; uničevalec **moljev** K 10.; prašek proti **mrčesom** K 10 in 12.; mazilo proti **ušem** pri **ljudeh** K 5.—10.; mazilo za **uši** pri **živini** 6.—10.; prašek za **uši v obleki** in **perilu** K 6 in 10.; tinktura proti **mrčesu** na **sadju** in **zelenjadi** (uničev. rastlin) K 10. Prašek proti **mravljam** K 10. Mazilo proti **garjam** K 10. — Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39.

Trgovcem pri večjem odjemu popust.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12·50 poštnine prosto. — **Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani,** zraven rotovža. 1631

Fižol kupi **Fran Pogačnik** v Ljubljani, Dunajska cesta 36.

KUPIMO

skvarjeno moko

v vsaki množini. Ponudbe na anončno ekspedicijo **AL. MATELIČ,** Ljubljana.

Naročajte „Slovenca“!

Več zidarjev

sprejme **Kranjska stavbna družba v Ljubljani.** Levstikova ulica štev. 19.

Bratovskoskladnični zdravnik

za premogovnik Hrastnik Trboveljske premogokopne družbe se išče. Nastop službe 1. septembra 1920. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na **Bratovsko skladnico Trbovlje.** 2262

Prodaja lesa.

Na veleposestvu **Alfreda Voigta v Goričah** se proda **200 m³ mecesnovih in 100 m³ smrekovih hlodov ter 30 m³ mecesnovih žaganic.**

Hlodi se nahajajo v bližini cerkve Sv. Lenarta v Ljubelu, deske pa v Selah pri Gornjem Kotu.

Dalje se proda iz Voigtovih gozdov pri Bajdiščah okoli 1000 m³ od vetra in snega poškodovanega smrekovega in bukovega lesa **na panju.**

Ponudbe je vposlati do vštetega **14. junija 1920** na nadzorništvo tega posestva v Borovlje, kjer se daje interesentom tudi vsa potrebna pojasnila.

Delniško društvo za zgradbo vil v Cirkvenici.

Bavi se z zgradbo in nakupom vil in stavbišč v Primorju in Gorskem okraju.

Izvršuje projekte in troškovnike.

Daje strokovna mnenja v vseh vprašanjih gradbeno-tehniške smeri.

Posreduje pri vseh gornjih transakcij. 636

Prodaja lesa.

Na veleposestvu **Ludovika Wittgensteina na Humberku** se **proda 100 m³ smrekovih desk in 1300 m³ mecesnovih in smrekovih hlodov.** Deske in 350 m³ (večinoma smrekovih) hlodov se nahaja v Rovah pri Kočuhi, 950 m³ mecesnovih hlodov pa na Svinji planini pri Grebinju.

Ponudbe je vposlati do vštevšega **14. junija 1920** na nadzorništvo tega posestva v Borovlje, kjer se daje interesentom tudi vsa potrebna pojasnila.

Zalepke za šaljivo pošto in srečolov

priporoča **M. Tičar, Ljubljana.**

Kopel v hotelu „Slon“

je razen ponedeljka vsak dan od 8. do 17. (5. popoludne) odprta.

2114

Dospela večja partija

pnevmatik

za auto in kolesa

po najnižjih cenah.

M. Kuštrin,

Ljubljana, Dunajska cesta 20.

Telefon 470.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik Mihael Mošk[illegible] v Ljubljani Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.